

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРАВАТА НА ПРОГОНУВАНИТЕ И
ЗАТВОРАНИТЕ ЛИЦА ЗА ИДЕИТЕ НА САМОБИТНОСТА
НА МАКЕДОНСКИОТ НАРОД И НЕГОВАТА ДРЖАВНОСТ
И НА ЧЛЕНОВИТЕ НА НИВНИТЕ СЕМЕЈСТВА

Се прогласува Законот за правата на прогонуваните и затвораните лица за идеите на самобитноста на македонскиот народ и неговата државност и на членовите на нивните семејства,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 18 јули 2002 година.

Бр. 07-2917/1
18 јули 2002 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Борис Трајковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Стојан Андов, с.р.

ЗАКОН
ЗА ПРАВАТА НА ПРОГОНУВАНИТЕ И ЗАТВОРАНИТЕ ЛИЦА ЗА ИДЕИТЕ
НА САМОБИТНОСТА НА МАКЕДОНСКИОТ НАРОД И НЕГОВАТА ДРЖАВНОСТ
И НА ЧЛЕНОВИТЕ НА НИВНИТЕ СЕМЕЈСТВА

Член 1

Со овој закон се утврдуваат правата на прогонуваните и затвораните лица за идеите на самобитноста на македонскиот народ и неговата државност и на членовите на нивните семејства.

Член 2

За прогонувано и осудувано лице за идеите на самобитноста на македонскиот народ и неговата државност (во натамошниот текст: прогонувано лице), во смисла на овој закон, се смета лице кое во периодот од 1945 до 1991 година, на политичка и идеолошка основа, а поради пројавените идеи и активности за создавање на независна, обединета и демократска држава Македонија, било:

- 1) интегрирано;
- 2) принудено на емиграција во странство;
- 3) дискриминирано во однос на остварување на правото на работа;
- 4) притворено со правосилна судска одлука подолго од 30 дена;
- 5) осудено на казна затвор и
- 6) прогласено за воен богаташ.

Член 3

За членови на семејство на прогонувано лице во смисла на овој закон се сметаат брачниот другар и децата кои живеат во заедничко домаќинство и заеднички ги трошат остварените приходи.

Член 4

Својството на прогонувано лице со решение го утврдува Комисијата за утврдување својството на лице прогонувано и затворано за идеите на самобитноста на македонскиот народ и неговата државност на Владата на Република Македонија, од член 111 од Законот за пензиското и инвалидското осигурување.

Поблиски критериуми за утврдување на својството на прогонувано лице од членот 2 на овој закон и документацијата потребна за остварување на правата од овој закон ги пропишува министерот за финансии во согласност со министерот за труд и социјална политика и министерот за внатрешни работи.

Член 5

Прогонуваното лице има право на:

- 1) материјално обезбедување;
- 2) еднократен паричен надоместок;
- 3) додаток за нега и помош од страна на друго лице;
- 4) еднократна парична помош во случај на смрт, долготрајна болест, елементарни и други непогоди и
- 5) здравствена заштита.

Прогонувано и затворано лице кај кое настапило оштетување на организмот најмалку за 20 % по повреда, односно 60 % по болест како последица на прогонувањето, покрај правата утврдени во став 1 на овој член има право и на:

- 1) лична инвалиднина;
- 2) ортопедски додаток;
- 3) бањско и климатско лекување;
- 4) додаток на деца;
- 5) професионална рехабилитација и
- 6) бесплатен и повластен превоз.

Член 6

Членовите на семејството на прогонувано лице имаат право на:

- 1) материјално обезбедување;
- 2) семејна инвалиднина;
- 3) додаток за нега и помош од страна на друго лице;
- 4) здравствена заштита и
- 5) еднократна парична помош во случај на смрт.

Член 7

Прогонуваното лице има право на материјално обезбедување доколку:

- 1) не е корисник на старосна, инвалидска или семејна пензија според прописите од пензиското и инвалидското осигурување или
- 2) вкупните месечни приходи во семејството не го надминуваат износот на просечната месечна плата исплатена во Република Македонија во претходната година.

Членовите на семејството на прогонувано лице имаат право на материјално обезбедување доколку пред смртта на прогонуваното лице, биле издржувани од корисникот на материјално обезбедување од ставот 1 на овој член.

Член 8

Материјалното обезбедување на лицата од членот 7 став 1 алинеја 1 на овој закон се определува во висина од 80 % од просечната плата остварена во Република Македонија во тековниот месец (полн износ).

Материјалното обезбедување на лицата од членот 7 став 1 алинеја 2 на овој закон се определува во висина од 90 % од полниот износ (намален износ).

Член 9

Прогонувано лице има право на еднократен паричен надоместок во износ од 50 % од просечната месечна плата исплатена во Република Македонија во претходната година, за секој месец поминат на издржување казна затвор или интернација.

Начинот на исплата на надоместокот од ставот 1 на овој член го утврдува Владата на Република Македонија, а по предлог на министерот за финансии.

Член 10

Прогонуваното лице и членовите на неговото семејство, правата утврдени во членовите 5 и 6 од овој закон, освен правата за материјално обезбедување и еднократен паричен надоместок ги остваруваат на начин, постапка и во обем утврдени со Законот за правата на воените инвалиди, на членовите на нивните семејства и на членовите на семејствата на паднатите борци и Законот за материјално обезбедување на учесниците во Народноослободителната војна.

Член 11

Лицето од членот 2 точка б) на овој закон, корисник на пензија, на кое пензијата му е намалена заради немање доволно работен стаж, има право на признавање на времето поминато без работа поради тоа што било прогласено за воен богаташ како време поминато на работа.

Правото од ставот 1 на овој член се остварува врз основа на претходно писмено барање на прогонуваното лице и потврда од Комисијата од членот 4 став 1 на овој закон, доставено до Фондот за пензиско и инвалидско осигурување на Македонија.

Член 12

Во случај на смрт на корисникот на материјално обезбедување, членот на семејството кој го извршил погребот има право на материјална помош во висина на двократниот износ на материјалното обезбедување од членот 8 став 1 на овој закон (полн износ) за месецот во кој корисникот починал.

Во случај на подолготрајна болест и претрпени штети од елементарни непогоди или смрт на член на семејството на корисникот на материјалното обезбедување, корисникот на материјалното обезбедување има право на еднократна парична помош во висина на месечен износ на материјалното обезбедување во тековниот месец, и тоа најмногу два пати во текот на годината.

Член 13

Стручните и административните работи на Комисијата од членот 4 став 1 на овој закон ги врши Министерството за труд и социјална политика - Управата за прашања на борците и воените инвалиди.

Член 14

Средствата за остварување и користење на правата утврдени со овој закон се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија.

Член 15

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.